

ASESIAD EFFAITH INTEGREDIG LLYWODRAETH CYMRU

CWRICWLWM I GYMRU 2022 – SICRHAU Y GELLIR MANTEISIO AR Y CWRICWLWM LLAWN

Medi 2019 (F2)

CYNNWYS

Adran 1. Pa gamau gweithredu y mae Llywodraeth Cymru yn eu hystyried a pham?	3
Mae adrannau 2–6 yn Saesneg yn unig	
Adran 7. Casgliad.....	8
Aseidiadau Effaith Llawn	
Mae Atodiadau A a B yn Saesneg yn unig	
C. Aseidiad o'r Effaith ar y Gymraeg	10

ADRAN 1. PA GAMAU GWEITHREDU Y MAE LLYWODRAETH CYMRU YN EU HYSTYRIED A PHAM?

1.1 Cefndir

Sicrhau y gellir manteisio ar Addysg Grefyddol ac Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb

Fel y nodwyd yn *Addysg yng Nghymru: Cenhadaeth ein Cenedl*, mae Llywodraeth Cymru yn gweithio i ddatblygu cwricwlwm a threfniadau asesu gweddnewidol yng Nghymru er mwyn galluogi pobl ifanc i gyrraedd safonau llythrennedd a rhifedd uwch, dod yn fwy cymwys yn ddigidol ac yn ddwyieithog, a datblygu'n feddylwyr mentrus, creadigol a beirniadol. Bydd y trefniadau newydd yn seiliedig ar degwch a rhagoriaeth ac yn helpu i feithrin dinasyddion hyderus, galluog a gofalgar. Hyn sydd wrth wraidd cyfraniad ein haddysg orfodol at y nodau llesiant yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

Mae *Dyfodol Llwyddiannus: Adolygiad Annibynnol o'r Cwricwlwm a'r Trefniadau Asesu yng Nghymru* (2015) yn nodi problemau ymarferol a sylfaenol gyda'r cwricwlwm a'r trefniadau asesu yng Nghymru, gan gynnwys:

- lefelau cyflawniad is nag y dylent fod (fel y dangoswyd gan PISA ac Estyn);
- adolygiad gan y Sefydliad ar gyfer Cydweithrediad a Datblygiad Economaidd (OECD) yn 2014 a ddaeth i'r casgliad bod y trefniadau asesu a gwerthuso presennol yn anfoddhaol o ran gwella perfformiad ymhlith cyfran uchel o bobl ifanc yng Nghymru;
- diffyg parhad o fewn addysg ac wrth bontio rhwng cyfnodau;
- profiad addysgol gwael i bobl ifanc yng Nghyfnod Allweddol 3;
- y ffaith nad yw cwricwlwm a luniwyd yn 1988 yn adlewyrchu'r byd y mae pobl ifanc yn byw ynddo erbyn hyn a goblygiadau byd sy'n newid ar yr hyn y mae angen i bobl ifanc ei ddysgu a sut.

O ganlyniad i hynny, mae angen sicrhau bod gan Gymru gwricwlwm eang a chytbwys sy'n addas ar gyfer yr 21^{ain} ganrif, ac sy'n amlinellu'r hyn y dylai dysgwyr ei wybod a'r sgiliau y dylent eu dysgu. Un o argymhellion craidd *Dyfodol Llwyddiannus* yw y dylai'r pedwar diben fod wrth wraidd ein system addysg er mwyn sicrhau bod plant a phobl ifanc yn datblygu:

- yn ddysgwyr uchelgeisiol, galluog, sy'n barod i ddysgu drwy gydol eu hoes;
- yn gyfranwyr mentrus, creadigol sy'n barod i chwarae eu rhan yn llawn yn eu bywyd a'u gwaith;
- yn ddinasyddion egwyddorol, gwybodus sy'n barod i fod yn ddinasyddion i Gymru a'r byd;
- yn unigolion iach, hyderus sy'n barod i fyw bywyd gan wireddu eu dyheadau fel aelodau gwerthfawr o gymdeithas.

Er y bydd gofynion statudol eraill a chanllawiau statudol i gefnogi ysgolion wrth iddynt ddatblygu'r cwricwlwm newydd a'i roi ar waith, bydd cwricwlwm a arweinir gan ddibenion yn cynnig llawer mwy o ryddid a gallu i ymarferwyr gynnog cyfleoedd dysgu sy'n paratoi dysgwyr ar gyfer yr heriau a'r cyfleoedd y byddant yn eu hwynebu wrth dyfu'n hŷn ac yna wrth fyw a gweithio yn yr 21^{ain} ganrif.

Yn y dull hwn a arweinir gan ddibenion, mae gan Addysg Grefyddol ac Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb ran ganolog i'w chwarae yn y gwaith o gyflawni'r pedwar diben a darparu addysg eang a chytbwys i'r graddau ein bod wedi cynnig y dylent fod yn ofynion statudol ar wahân. Gan gadw hyn mewn cof, rydym wedi bod yn adolygu'r elfen Hawl i Dynnu yn ôl yn y cwricwlwm presennol sy'n galluogi rhieni i dynnu eu plentyn yn ôl o Addysg Grefyddol ac addysg rhyw, a fydd wedi'i chynnwys o fewn Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb yn y dyfodol.

Rydym wedi ystyried yn ofalus y safbwyntiau a wnaed yn yr ymatebion i'r ymgynghoriad Papur Gwyn ar y mater hwn, a oedd yn dangos bod gan bobl bryderon am y canlynol:

- Priodoldeb datblygiadol, ac na ddylai plant gael eu hamlygu i faterion nad ydynt yn barod amdanynt
- Rôl / uchafiaeth y teulu o ran rhoi arweiniad ar y materion hyn,
- Y potensial am ddiffyg sensitifrwydd i safbwyntiau diwylliannol neu grefyddol gwahanol neu gydnabyddiaeth ohonynt
- Y gallu i gynnog cyfleoedd i ddysgu mewn ffordd gynnil a sensitif

Fodd bynnag, yn y byd cynyddol gymhleth hwn sy'n newid yn gyflym, mae angen i blant a phobl ifanc Cymru gael addysg gan y wladwriaeth¹ sy'n cynnig cyfleoedd i ddysgu mewn ffordd feirniadol, amlblyfol a datblygiadol briodol heb geisio gwthio syniadau mewn perthynas â'r materion a drafodir yn y pynciau hyn, ac mae ganddynt hawl i ddisgwyl hynny. Mae hyn yn rhan bwysig o'r gwaith o ddatblygu cymdeithas fwy cynhwysol a goddefgar. Mae darparu Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb ac Addysg Grefyddol o safon uchel mewn ysgolion yn helpu plant a phobl ifanc i gadw'n ddiogel, parchu ei gilydd a meithrin cydberthnasau iach. Mae'r rhain yn werthoedd pwysig rydym am i bob person ifanc yng Nghymru eu datblygu er mwyn galluogi pobl ifanc i fod yn ddinasyddion egwyddorol, gwybodus i Gymru a'r byd ac yn unigolion iach, hyderus sy'n barod i fyw bywyd gan wireddu eu dyheadau fel aelodau gwerthfawr o gymdeithas.

Ar y sail hon, credwn fod achos cryf sy'n seiliedig ar egwyddor dros warantu y gall pob dysgwr gael Addysg Grefyddol ac Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb. Er mwyn i ddysgwyr allu elwa'n llawn ar gwricwlwm eang a chytbwys, rhaid iddynt allu manteisio ar bob rhan ohono, ac felly rydym yn cynnig na ddylai'r cwricwlwm newydd gynnwys hawl i dynnu yn ôl.

¹ Ysgolion a gynhelir a lleoliadau meithrin a ariennir

Newid enw Addysg Grefyddol

Yn unol â'n cynnig i newid enw Addysg Rhyw a Pherthnasoedd i Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb yn y cwricwlwm newydd er mwyn adlewyrchu'r ymarfer a'r dull gweithredu presennol yn y maes pwnc hwn yn well, rydym wedi bod yn ystyried yr enw Addysg Grefyddol.

Mae Addysg Grefyddol yn cynnig cyfleoedd i ddysgwyr archwilio amrywiaeth o gredoau ysbrydol, athronyddol, moesol, cymdeithasol a diwylliannol yn eu cymuned, ledled Cymru ac ym mhedwar ban byd. Rydym o'r farn y dylai enw'r pwnc adlewyrchu ystod lawn yr hyn a gaiff ei addysgu i ddysgwyr drwy'r maes pwnc hwn. Fel y cyfryw, rydym yn cynnig newid yr enw er mwyn iddo adlewyrchu ymarfer addysgu yn y cwricwlwm newydd yn briodol, a dangos ehangder y pwnc drwy alluogi dysgwyr i archwilio amrywiaeth o gredoau crefyddol ac athronyddol, yn ogystal â chredoau eraill a bydolygon eraill, gan gynnwys bydolygon anghrefyddol. Yr enw a ffefrir gennym yw Crefyddau a Bydolygon ond byddem yn croesawu safbwyntiau ac awgrymiadau eraill.

1.2 Hirdymor

Mae'r cwricwlwm a'r trefniadau asesu newydd yn cael eu datblygu er mwyn sicrhau eu bod yn addas i fyd sy'n newid yn gyflym.

Mae'r hyn a ddysgir mewn Addysg Grefyddol ac Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb yn bwysig o ran cefnogi dysgwyr er mwyn iddynt allu ymdopi mewn cymdeithas gynyddol gymhleth.

Mae'r cynnig i beidio â chynnwys yr hawl i dynnu yn ôl yn y cwricwlwm newydd yn enghraifft o dderbyn rhywfaint o her a phwysau byrdymor er mwyn cefnogi'r nod hirdymor o sicrhau cymdeithas fwy cynhwysol.

1.3 Atal

Mae Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb ac Addysg Grefyddol o oedran cynnar yn helpu plant a phobl ifanc i gadw'n ddiogel, parchu ei gilydd a meithrin cydberthnasau iach. Bydd hyn o fudd i'w lles meddyliol, corfforol ac emosiynol ac felly'n arwain at oblygiadau pwysig o ran byw bywyd llwyddiannus fel oedolyn. Mae pedwar diben y cwricwlwm yn cyfrannu at dorri sawl cylch negyddol drwy helpu plant a phobl ifanc i ddatblygu: yn ddysgwyr uchelgeisiol a galluog; yn gyfranwyr mentrus a chreadigol; yn ddinasyddion egwyddorol a gwybodus; ac yn unigolion iach a hyderus.

Mae Addysg Grefyddol ac Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb orfodol a'r cynnig i beidio â chynnwys yr hawl i dynnu yn ôl yn y cwricwlwm newydd yn cyfrannu'n uniongyrchol at waith atal drwy sicrhau bod dysgwyr yn dysgu am eu hawliau eu hunain a hawliau pobl eraill. Bydd gallu cael gafael ar wybodaeth o ansawdd da a strategaethau i ddeall pwysau y gallant eu hwynebu yn eu paratoi'n well i wynebu'r pwysau hynny: o adnabod cydberthnasau iach a rhai nad ydynt yn iach i ddeall safbwyntiau pobl sydd â chredoau a gwerthoedd gwahanol iddyn nhw. Bydd hyn yn helpu i atal y goblygiadau negyddol a fyddai'n codi o ganlyniad i gydberthnasau ac ymddygiadau negyddol

Ceir amheuaeth ynghylch p'un a fyddai dysgwyr yn gallu cyflawni pedwar diben y cwricwlwm yn llawn, yn enwedig bod yn ddinasyddion egwyddorol a gwybodus; ac yn unigolion iach a hyderus, os na chânt Addysg Grefyddol ac Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb.

1.4 Integreiddio

Mae'r cwricwlwm newydd yn seiliedig ar fwy o lawer o integreiddio rhwng pynciau a chreu cyfle i atgyfnerthu drwy ddull gweithredu gwahanol. Y bwriad yw y dylid integreiddio Addysg Grefyddol ac Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb yn rhan o'r cwricwlwm ac mae peidio â chynnwys yr hawl i dynnu yn ôl yn gwneud y nod hwn yn haws i'w gyflawni.

Bydd peidio â chynnwys yr hawl i dynnu yn ôl o Addysg Grefyddol ac Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb yn y cwricwlwm newydd yn cyfrannu at bob un o'r saith nod llesiant a amlinellir yn Neddff Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, sef:

Cymru lewyrchus	<ul style="list-style-type: none"> Bydd peidio â thynnu dysgwyr yn ôl o Addysg Grefyddol ac Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb yn rhoi cyfle gwell i bob person ifanc sy'n gadael yr ysgol ddeall yn llawn bwysigrwydd parchu pob ffydd, crefydd a grŵp ac yn galluogi gweithlu'r dyfodol i fod yn oddefgar ac yn integredig, gan alluogi pobl ifanc i fod yn barod i chwarae eu rhan yn llawn yn eu bywyd a'u gwaith.
Cymru gydnerth	<ul style="list-style-type: none"> Mae Addysg Grefyddol ac Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb yn cyfrannu at gydnerthedd cymdeithasol, ac mae Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb yn helpu dysgwyr i adnabod yr urddas a'r parch sy'n ddyledus i'r byd byw o'u cwmpas.
Cymru iachach	<ul style="list-style-type: none"> Bydd sicrhau bod pob dysgwr yn cael Addysg Grefyddol ac Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb o safon uchel yn fuddiol i'w lles meddyliol, corfforol ac emosiynol.
Cymru sy'n fwy cyfartal	<ul style="list-style-type: none"> Bydd y cynigion yn sicrhau y bydd dysgwyr yn cael gwybodaeth am wahanol gredoau ac agweddau, ac yn dysgu i barchu eraill a'u trin ag urddas.
Cymru o gymunedau cydlynus	<ul style="list-style-type: none"> Un o bedwar diben y cwricwlwm newydd yw galluogi dysgwyr i ddatblygu'n unigolion iach, hyderus sy'n barod i fyw bywyd gan wireddu eu dyheadau fel aelodau gwerthfawr o gymdeithas ac mae Addysg Grefyddol ac Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb yn cyfrannu at y diben hwn drwy alluogi pob dysgwr i feithrin dealltwriaeth o amrywiaeth eang o ddiwylliannau a safbwyntiau athronyddol.
Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu	<ul style="list-style-type: none"> Drwy feithrin parch a dealltwriaeth, bydd sicrhau y gellir manteisio ar Addysg Grefyddol ac Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb yn cael effaith ddiwylliannol gadarnhaol.
Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang	<ul style="list-style-type: none"> Un o bedwar diben y cwricwlwm newydd yw galluogi dysgwyr i ddod yn ddinasyddion egwyddorol a gwybodus i Gymru a'r byd; bydd sicrhau y gellir manteisio ar Addysg Grefyddol ac Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb yn cyfrannu at y diben hwn.

1.5 Cydweithio

Bydd y polisi i sicrhau y gellir manteisio ar Addysg Grefyddol ac Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb yn cael effaith ar rieni, dysgwyr, ymarferwyr (mewn gwahanol ysgolion a lleoliadau), cyrff llywodraethu, awdurdodau lleol, consortia addysg rhanbarthol ac Estyn. Yn ehangach, bydd hefyd yn effeithio ar sefydliadau'r trydydd sector, sefydliadau diwylliannol, addysg bellach ac addysg uwch, a busnesau.

Mae cydgynhyrchu wedi bod yn allweddol i ddatblygiad y cwricwlwm, gydag Ysgolion Arloesi'n arwain y gwaith o ddatblygu'r cwricwlwm newydd, sy'n cynnwys Addysg Grefyddol ac Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb.

Wrth ddatblygu'r cynigion hyn, rydym wedi gwneud y canlynol:

- Trafod goblygiadau posibl y cynnig hwn ag amrywiaeth o bobl sydd â diddordeb.
- Cynnal ymgynghoriad Papur Gwyn a oedd yn cynnwys cwestiynau am yr Hawl i Dynnu yn ôl
- Cynnal ymgynghoriad ynghylch y canllawiau drafft ar gyfer Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb

Mae'n amlwg bod materion sensitif yn codi mewn perthynas ag Addysg Grefyddol ac Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb ac, o'r materion sydd wedi'u cynnwys yn y cwricwlwm, dyma'r meysydd lle mae'r tensiwn rhwng rôl y wladwriaeth a rôl rhieni i addysgu plant a phobl ifanc ar ei fwyaf sensitif ac, o bosibl, ei fwyaf enbyd.

Wrth ddatblygu'r dull gweithredu arfaethedig ymhellach, bydd yn bwysig achub ar gyfleoedd i gydweithio ymhellach drwy alw ar gynrychiolwyr cymunedol, arbenigwyr a grwpiau eraill i archwilio'r materion a drafodir yn fanylach.

1.6 Cyfranogiad

Mae'r cwricwlwm cyfan wedi cael ei lunio drwy gydgyhyrchu. Cafwyd ymgynghori helaeth ynghylch y meysydd polisi hyn (Addysg Grefyddol ac Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb) ond mae'r cynnig polisi hwn ar yr hawl i dynnu yn ôl yn arbennig o heriol am ei fod yn ennyn barn gref ac ni fydd pawb yn cytuno ag ef. Fodd bynnag, mae hynny'n golygu bod cyfranogiad parhaus yn bwysicach fyth.

Fel rhan o'r ymgynghoriad hwn, byddwn yn cynnal cyfres o grwpiau ffocws i ystyried y materion hyn gyda phlant a phobl ifanc, rhieni ac ymarferwyr.

Byddwn yn ymgysylltu'n ystyrlon ac yn barhaus â chymunedau, yn enwedig ynglŷn â'r hyn y bydd Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb yn ei gynnwys yn y cwricwlwm newydd a'r ffordd y caiff y cynnwys hwnnw ei addysgu. Hefyd, byddwn yn sefydlu gweithgor i gwblhau'r canllawiau ar gyfer Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb a byddwn yn ceisio sicrhau bod cynrychiolwyr o amrywiaeth o gymunedau ledled Cymru, gan gynnwys cymunedau ffydd, yn cael eu cynnwys ac yn gallu llywio'r canllawiau terfynol.

ADRAN 7. CASGLIAD

7.1 Sut mae pobl y mae'r cynnig yn fwyaf tebygol o effeithio arnynt wedi cael eu cynnwys yn y gwaith o'i ddatblygu?

Mae'r gwaith o gynllunio a datblygu'r cwricwlwm wedi cael ei wneud drwy fodel o gydgyhyrchu â chynrychiolwyr o'r system addysg yng Nghymru (Estyn, Consortia Rhanbarthol, Cymwysterau Cymru ac ymarferwyr). Wrth wraidd y broses hon mae rhwydwaith cenedlaethol o Ysgolion Arloesi sydd wedi ymgysylltu â'u dysgwyr a'u hysgolion clwstwr ac ysgolion rhwydwaith er mwyn casglu safbwyntiau drwy gydol y broses. Hefyd, mae rhaglen helaeth o ymgysylltu â rhanddeiliaid wrthi'n mynd rhagddi.

Mae'r hyn y bydd Addysg Grefyddol ac Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb yn ei gynnwys o fewn y cwricwlwm newydd hefyd yn cael ei gydgyhyrchu. Ar gyfer Addysg Grefyddol, mae fframwaith ategol newydd yn cael ei ddatblygu gan grŵp o ymarferwyr, Arloeswyr, academyddion, a chynrychiolwyr o Gynghorau Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol a'r Panel Ymgynghorol Cenedlaethol Addysg Grefyddol. Mae ein dull gweithredu ar gyfer Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb yn seiliedig ar argymhellion gan Banel o Arbenigwyr, sy'n cynnwys academyddion sy'n arbenigo mewn Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb, darparwyr gwasanaethau ac athrawon â chyfrifoldebau am Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb.

Rydym hefyd wedi ymgynghori'n ffurfiol ynghylch y cynigion ar gyfer Addysg Grefyddol ac Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb yn y cwricwlwm newydd fel rhan o'r ymgynghoriad Papur Gwyn (roedd yr ymgynghoriad hefyd yn cynnwys cwestiynau am yr hawl i dynnu yn ôl) ac ar y canllawiau drafft ar gyfer Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb.

7.2 Beth yw'r effeithiau cadarnhaol a negyddol mwyaf arwyddocaol?

Yr effeithiau uniongyrchol mwyaf arwyddocaol fyddai'r effeithiau ar rieni, oherwydd ni fyddent yn gallu tynnu eu plant yn ôl o Addysg Grefyddol nac Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb.

Byddai hyn hefyd yn cael effaith arwyddocaol ar ddysgwyr a fyddai'n cael eu tynnu yn ôl fel arall. Byddai Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb ac Addysg Grefyddol yn dod yn elfennau gorfodol o'r cwricwlwm newydd. Ar hyn o bryd, nid oes rhaid i ddysgwyr fynychu'r gwersi hyn os bydd eu rhieni'n eu tynnu yn ôl. Gall hynny fod yn groes i'w dymuniadau mewn rhai achosion, ond mae'n rhesymol tybio y byddai'r dysgwr, mewn rhai

achosion, yn cytuno â phenderfyniad ei riant. Fodd bynnag, mae'r cynnig yn golygu y byddai dysgwyr yn elwa'n llawn ar addysg eang a chytbwys drwy allu manteisio ar bob rhan o'r cwricwlwm.

7.3 Yn sgil yr effeithiau a nodwyd, sut y bydd y cynnig:

- **yn sicrhau'r cyfraniad mwyaf posibl at ein hamcanion llesiant a'r saith nod llesiant; a/neu,**
- **yn osgoi, yn lleihau neu'n lliniaru unrhyw effeithiau negyddol?**

Mae'r pedwar diben, sef y man cychwyn ar gyfer yr holl ddysgu ac addysgu a ategir gan ddeddfwriaeth, yn cyfrannu at amcanion llesiant Llywodraeth Cymru drwy ddatblygu plant a phobl ifanc: yn ddysgwyr uchelgeisiol a galluog; yn gyfranwyr mentrus a chreadigol; yn ddinasyddion egwyddorol a gwybodus; ac yn unigolion iach a hyderus. Mae gan Addysg Grefyddol ac Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb orfodol ran bwysig i'w chwarae o ran galluogi dysgwyr i gyflawni'r dibenion hyn, a sicrhau bod y cwricwlwm newydd yn gwneud y cyfraniad mwyaf posibl at y nodau llesiant.

7.4 Sut y caiff effaith y cynnig ei monitro a'i gwerthuso wrth i'r cynnig fynd rhagddo ac ar ôl iddo gael ei gwblhau?

Rydym yn cyhoeddi'r asesiad effaith hwn fel rhan o ymgynghoriad sy'n gofyn am safbwyntiau ar oblygiadau'r cynnig. Byddwn yn edrych dros yr holl adborth yn ofalus cyn gwneud penderfyniad terfynol.

ASESIAD O'R EFFAITH AR Y GYMRAEG

1. **Cyfeirnod yr Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg (a gwblhawyd gan Dîm Safonau'r Gymraeg, e-bost: Safonau.Standards@gov.wales):**

01/09/2019

2. **A yw'r cynnig yn cysylltu'n glir â strategaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer y Gymraeg? – *Cymraeg 2050, Miliwn o Siaradwyr* a'r Rhaglen Waith gysylltiedig ar gyfer 2017-2021?**

Yr unig gysylltiad rhwng y polisi a strategaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer y Gymraeg yw y bydd yr un mor berthnasol i lleoliadau cyfrwng Cymraeg a lleoliadau dwyieithog yn y system addysg a gynhelir â lleoliadau cyfrwng Saesneg.

3. **Disgrifiwch ac eglurwch effaith y cynnig ar y Gymraeg, ac eglurwch sut y byddwch yn mynd i'r afael â'r effeithiau hyn er mwyn gwella canlyniadau ar gyfer y Gymraeg:**

Nid oes unrhyw effaith ar y Gymraeg wedi'i nodi. Ceir mater ar wahân sy'n ymwneud â sicrhau bod adnoddau a chyfleoedd dysgu proffesiynol priodol ar gael mewn perthynas ag Addysg Grefyddol ac Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb yn y Gymraeg. Fodd bynnag, eir i'r afael â hyn drwy'r gwaith datblygu ehangach ar y cwricwlwm newydd ac ni fydd y polisi na'r penderfyniad terfynol ynghylch yr hawl i dynnu yn ôl yn effeithio'n uniongyrchol arno.